

การส่งเสริมนิสัยรักการอ่านตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี

วาริน เขียวกลาง^{1*}

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมาย เพื่อ 1. เพื่อศึกษาการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี 2. เพื่อเปรียบเทียบการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี จำแนกตามตำแหน่ง เพศ สถานภาพการสมรส วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาที่สังกัด และขนาดของโรงเรียน 3) ศึกษาข้อเสนอแนะการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี กลุ่มตัวอย่างได้แก่ผู้บริหาร และครู ปีการศึกษา 2557 จำนวน 348 คน เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพและมีค่าความเชื่อมั่น 0.978

ผลการวิจัย พบว่า 1. การส่งเสริมนิสัยรักการอ่านในสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงจากมากไปน้อย 3 อันดับ ได้แก่ ด้านผู้บริหาร ด้านกระบวนการเรียนการสอน และด้านสภาพแวดล้อม ส่วนอันดับสุดท้าย ด้านความสัมพันธ์กับชุมชนและองค์กรเอกชน 2. การเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติส่งเสริมนิสัยรักการอ่านในสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี จำแนกตามตำแหน่ง วุฒิการศึกษา สถานภาพสมรส และขนาดโรงเรียน ให้ระดับการปฏิบัติส่งเสริมนิสัยรักการอ่านทั้งในภาพรวมและรายด้าน แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อจำแนกตามเพศ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ประสบการณ์การทำงาน ให้ระดับการปฏิบัติการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ทั้งในภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน 3. วิเคราะห์เนื้อหา จากประเด็นการจัดกลุ่มสนทนา เกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านในสถานศึกษาควรจัดกิจกรรมในการส่งเสริมการอ่านให้กับเด็กมีการเรียนรู้ครบทั้ง 8 กลุ่มสาระผู้บริหารควรกระตุ้นส่งเสริม ให้ครู และบุคลากร

คำสำคัญ : การส่งเสริม นิสัยรักการอ่าน กลุ่มสนทนา

¹ หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จ.ลพบุรี

* ผู้นิพนธ์หลัก e-mail: num_punch09@hotmail.com

READING HABIT PROMOTED IN SCHOOL BY THE OPINIONS OF ADMINISTRATORS AND TEACHER UNDER SARABURI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE.

Warin Chernklang^{1*}

Abstract

This research aims to: 1. to promote the habit of reading the opinions of the administrators and teachers in the area of education Sara 2. To promote a habit of reading in the opinion of management. and teachers under the Saraburi Primary Educational Service Area Office. Classified by gender, marital status, educational background, work experience. Office of Elementary affiliations. And school size.3) Study recommendations to promote the habit of reading the opinions of the administrators and teachers under the Saraburi Primary Educational Service Area The samples consisted of administrators and teachers year 2557 ,348 people using the questionnaire was use the collect data experts to determine the quality and reliability 0.978. The results showed that

1. To promote a habit of reading in schools under the Saraburi Primary Educational Service Area Office. In the overall level. When considering the promotion of the Sort descending including 3 top executives. The teaching process And the environment In last Relationship with the community and Organizations.

2. To compare the performance of a habit of reading in schools under the Saraburi Primary Educational Service Area Office. By location A practical level , Education, Marital status, Size of the school to promote a love of reading in both overall and in the field. Differences are statistically significant at the .05 level. When classified by gender. To the performance of the reading habit. Both overall and in the field. No difference, Office of Education, work experience

3. Content Analysis (Content analysis) on the solid group discussions. About the issues and recommendations to promote a habit of reading in schools under the Saraburi Primary Educational Service Area Office.. Summarized as follows:

Should be organized to promote reading to children with learning all 8 groups. Teachers and administrators should encourage integration of activities

Keywords : Promote, Habit of reading, Group discussions

---

¹ Master of education in Educational Admimistration, Thepsatri Rajabhat University

*Corresponding author,e-mail: num_punch09@hotmail.com

บทนำ

ในปัจจุบันทรัพยากรสารสนเทศและข้อมูลข่าวสารต่างๆมีมากมายหลายรูปแบบ มนุษย์มีความจำเป็นที่จะต้องนำข่าวสารข้อมูลต่างๆ มีมากมายหลายรูปแบบ จากทรัพยากรสารสนเทศมาใช้ให้เกิดประโยชน์ทั้งในการดำเนินชีวิตประจำวัน การพัฒนาการศึกษา อาชีพ พัฒนาสังคมและประเทศชาติ ปัจจัยสำคัญที่ทำให้วิธีการสื่อสารมีประสิทธิภาพมากที่สุดก็คือ “การอ่าน” การอ่านมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาประเทศ ประเทศที่กำลังพัฒนาต่างพยายามส่งเสริมให้เด็กของตนสนใจและใช้เวลาว่างเพื่อการอ่านทั้งที่บ้านและที่โรงเรียน โดยเฉพาะประเทศที่พัฒนาแล้วบางประเทศ เช่น สหรัฐอเมริกา เน้นว่า หนังสือเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตถือเป็นปัจจัยที่ห้า รองมาจากอาหาร เสื้อผ้า ที่อยู่อาศัย และยารักษา พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 จึงให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการรักการอ่าน โดยกำหนดไว้อย่างชัดเจนในหมวด 4 แนวการจัดการศึกษามาตรา 24 การจัดกระบวนการเรียนรู้ว่า ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียน

ปัญหาการอ่านโดยทั่วไปสรุปได้ 3 ประการ คือ อ่านไม่ออก อ่านไม่เป็น และไม่อ่าน ปัญหาการอ่านไม่ออกนั้นคงต้องแก้ไขในระบบการเรียนการสอนเริ่มตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล เป็นต้นไป สาเหตุปัญหาที่ทำให้คนไทยขาดนิสัยรักการอ่าน คือ ไม่เห็นความสำคัญของการอ่าน ขาดวัสดุสิ่งพิมพ์การ อิทธิพลของสื่ออื่น ๆ ที่สำคัญ ขาดการกระตุ้นและส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน (ศรีรัตน์ เจริญกลิ่นจันทร์, 2542, หน้า 35) กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศให้ปี พ.ศ. 2546 เป็น “ปีแห่งการส่งเสริมการอ่านและการเรียนรู้เฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในมงคลวโรกาสทรงเจริญพระชนมายุ 48 พรรษา” โดยมีวัตถุประสงค์สำคัญที่ให้นักเรียน ผู้บริหาร ครู พ่อแม่ ผู้ปกครอง และประชาชน ตามนโยบายของเขตพื้นที่การศึกษาที่ว่าสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 นักเรียนอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ไม่มี เป็นการดำเนินนโยบายส่งเสริมรักการอ่านตามสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ในฐานะที่ผู้ศึกษาเป็นครูที่ทำหน้าที่บรรณารักษ์ห้องสมุด ได้รับผิดชอบโครงการส่งเสริมการอ่าน จึงมีความสนใจที่จะศึกษาการจัดกิจกรรมส่งเสริมรักการอ่านตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี โดยนำโครงการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี มาใช้เป็นแนวทางการดำเนินงานด้านครูผู้สอนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยกลุ่มเป้าหมายเป็นครูผู้สอนภาษาไทยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการดำเนินการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี จำแนกตามตำแหน่ง เพศ สถานภาพการสมรส วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาที่สังกัด และขนาดของโรงเรียน
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะการดำเนินการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี 5 ด้าน คือ 1.ด้านกระบวนการเรียนการสอน 2.ด้านผู้บริหาร 3.ด้านสภาพแวดล้อม 4.ด้านทรัพยากรและแหล่งเงินทุน 5.ด้านความสัมพันธ์กับชุมชนและองค์กรเอกชน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการพัฒนา รูปแบบการตัดสินใจในการบริหารสถานศึกษาต่อไป

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี ปีการศึกษา 2557 จำนวน 2,695 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี โดยมีขั้นตอนการสุ่มตัวอย่างดังนี้

2.1 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง เนื่องจากประชากรมีจำนวนแน่นอน (finite population) จึงใช้สูตรของยามาเน่ (Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และยอมให้เกิดความคลาดเคลื่อน 0.05 ในการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (สุวริย์ ศิริโกคาภิรมย์, 2553, หน้า 34) การศึกษาทั้งหมด 348 คน จำแนกเป็นผู้บริหาร 140 คน และครู 208 คน

2.2 ทำการกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยแบ่งชั้นภูมิ (stratified random sampling) โดยใช้ขนาดของสถานศึกษาขนาดใหญ่ สถานศึกษาขนาดกลาง และสถานศึกษาขนาดเล็ก เป็นชั้นภูมิ เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างนั้น ผู้บริหารมีจำนวนน้อย ดังนั้นผู้วิจัยจึงเลือกกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารเป็น ร้อยละ 40 ตามขนาดของสถานศึกษา และลดจำนวนกลุ่มตัวอย่างครู ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้บริหาร จำนวน 140 คน และจำนวนกลุ่มตัวอย่างครู จำนวน 208 คน ในการสุ่มตัวอย่างผู้ศึกษาใช้วิธีแบ่งชั้นภูมิ

3. เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้จัดทำเครื่องมือเป็นแบบสอบถาม (questionnaire) ได้ศึกษาข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ นำมาประกอบในการสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี ซึ่งแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

3.1 แบบสอบถามเป็นแบบสอบถามที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นเพื่อสอบถามผู้บริหาร และครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี ซึ่งแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเป็นแบบสำรวจรายการ (check list) เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

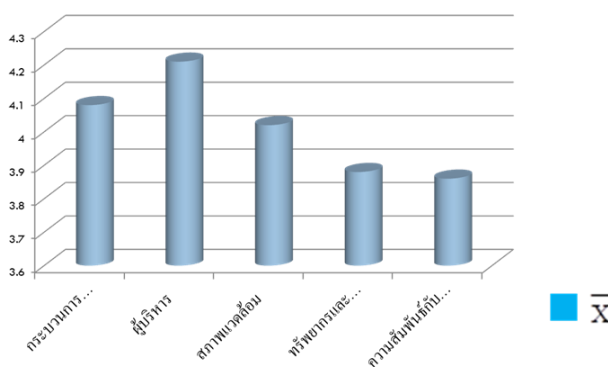
ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและ ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี ประกอบด้วย 5 ประการ ดังนี้ 1. ด้านการเรียนการสอน 2. ด้านผู้บริหารสถานศึกษา 3. ด้านสภาพแวดล้อม 4. ด้านทรัพยากรและแหล่งเงินทุน และ 5. ด้านความสัมพันธ์กับชุมชนและองค์กรเอกชน มีลักษณะเป็นตัวเลขมาตราส่วนประมาณค่า (numerical rating scale) มี 5 ระดับ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด ให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านในสถานศึกษา ทั้ง 5 ด้านดังนี้ 1. ด้านกระบวนการเรียนการสอน 2. ด้านผู้บริหารสถานศึกษา 3. ด้านสภาพแวดล้อม 4. ด้านทรัพยากรและแหล่งเงินทุน 5. ด้านความสัมพันธ์กับชุมชนและองค์กรเอกชน

3.2 ประเด็นการจัดกลุ่มสนทนา (Focus group) สำหรับผู้บริหารและ ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี ที่เลือกแบบเจาะจงตามขนาดของสถานศึกษา ขนาดละ 1 คน รวมทั้งสิ้น 12 คน เกี่ยวข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านในสถานศึกษา ทั้ง 5 ด้าน

ผลการวิจัย

ผลการวิจัย พบว่า 1. การส่งเสริมนิสัยรักการอ่านในสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงจากมากไปน้อย 3 อันดับ ได้แก่ ด้านผู้บริหาร ด้านกระบวนการเรียนการสอน และด้านสภาพแวดล้อม ส่วนอันดับสุดท้าย ด้านความสัมพันธ์กับชุมชนและองค์กรเอกชน

ภาพที่ 1 ตารางสรุปผลการวิจัย(ค่าเฉลี่ย)

2. การเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติส่งเสริมนิสัยรักการอ่านในสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี จำแนกตามตำแหน่ง วุฒิการศึกษา สถานภาพสมรส และขนาดโรงเรียน ให้ระดับการปฏิบัติส่งเสริมนิสัยรักการอ่านทั้งในภาพรวมและรายด้าน แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อจำแนกตามเพศ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประสิทธิภาพการทำงาน ให้ระดับการปฏิบัติการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ทั้งในภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน 3. วิเคราะห์เนื้อหา จากประเด็นการจัดกลุ่มสนทนา เกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านในสถานศึกษาควรจัดกิจกรรมในการส่งเสริมการอ่านให้กับเด็กมีการเรียนรู้ครบทั้ง 8 กลุ่มสาระผู้บริหารควรกระตุ้นส่งเสริม ให้ครู และบุคลากรกิจกรรม

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

ผลการศึกษา การส่งเสริมนิสัยรักการอ่านในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี ใน 5 ด้าน คือ ประกอบด้วย 5 ประการ ดังนี้ 1. ด้านการเรียนการสอน 2. ด้านผู้บริหารสถานศึกษา 3.ด้านสภาพแวดล้อม 4. ด้านทรัพยากรและแหล่งเงินทุน และ 5.ด้านความสัมพันธ์กับชุมชนและองค์กรเอกชนมีประเด็นที่น่าสนใจนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์การส่งเสริมนิสัยรักการอ่านในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี

1.1 ด้านกระบวนการเรียนการสอน พบว่า กระบวนการเรียนการสอนมีระดับการปฏิบัติส่งเสริมนิสัยรักการอ่านในสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะผู้บริหารและ ครูมีความคิดเห็นว่าการเรียนการสอน มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านในโรงเรียน เพราะการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน มีคุณภาพ และสอดคล้องกับความต้องการของสังคม ซึ่งมีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของโรงเรียน

1.2 ด้านผู้บริหาร พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีระดับการปฏิบัติส่งเสริมนิสัยรักการอ่านในสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของโรงเรียน ให้ประสบผลสำเร็จ เพราะผู้บริหารจะเป็นตัวจูงสำคัญที่คอยผลักดันแรงขับเคลื่อนสู่บุคลากรทุกฝ่ายให้ปฏิบัติตามเพื่อบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

1.3 ด้านสภาพแวดล้อม พบว่า มีการปฏิบัติส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรีโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก แสดงว่าผู้บริหารและ ครู มีการปฏิบัติส่งเสริมในการจัดกิจกรรมการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของโรงเรียน ซึ่งสภาพแวดล้อมส่งผลต่อการศึกษานักเรียนหากว่ามีสภาพแวดล้อมที่ดีย่อมทำให้ผลการศึกษานักเรียนดีขึ้น

1.4 ด้านทรัพยากรและแหล่งเงินทุน พบว่า มีระดับการปฏิบัติส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก แสดงว่าผู้บริหารและ ครู มีความคิดเห็นว่าการทรัพยากรและแหล่งเงินทุน ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดกิจกรรมการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของโรงเรียน

1.5 ด้านความสัมพันธ์กับชุมชนและองค์กรเอกชน จากผลการวิจัย พบว่า มีระดับการปฏิบัติส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งการมีส่วนร่วมของชุมชนคือการเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองและชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการดำเนินโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านร่วมกับสถานศึกษา

2. การเปรียบเทียบการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี จำแนกตามตำแหน่ง ตำแหน่ง เพศ วุฒิการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สถานภาพการสมรส ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของโรงเรียน มีประเด็นที่น่าสนใจนำมาอภิปรายผลดังนี้

2.1 ผู้บริหาร และ ครู เมื่อจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ ให้ระดับการปฏิบัติส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี ในภาพรวมแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้ที่มีตำแหน่งหน้าที่ต่างกัน ย่อมมีความแตกต่างกันในด้านประสบการณ์ในการทำงาน วิสัยทัศน์ในการทำงาน และผลสำเร็จจากการทำงาน จึงมีการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของโรงเรียนแตกต่างกัน

2.2 ผู้บริหาร และ ครู เมื่อจำแนกตามเพศ ให้ระดับการปฏิบัติส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในปัจจุบันภาครัฐต่างๆเช่นสำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัวซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการส่งเสริมความเสมอภาคหญิงชาย

2.3 ผู้บริหาร และครู เมื่อจำแนกตามวุฒิการศึกษา ให้ระดับการปฏิบัติส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะคนที่วุฒิการศึกษามากกว่าก็จะมีประสบการณ์ในการอ่านมากกว่า

2.4 ผู้บริหาร และครู เมื่อจำแนกตามสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ให้ระดับการปฏิบัติส่งเสริมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี ในภาพรวมแตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน

2.5 ผู้บริหาร และครู เมื่อจำแนกตามสถานภาพการสมรส ให้ระดับการปฏิบัติส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี ในภาพรวมแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเกิดจากความแตกต่างของสถานภาพของการเป็นโสด สมรส เป็นหม้าย/หย่าร้าง/แยกทาง ทำให้เกิดความแตกต่างในเรื่องของการมีเวลาในการดำเนินกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน

2.6 ผู้บริหาร และ ครู เมื่อจำแนกประสบการณ์ในการทำงาน ให้ระดับการจัดกิจกรรมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี ในภาพรวมแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน

2.7 ผู้บริหาร และ ครู เมื่อจำแนกขนาดของโรงเรียน ให้ระดับการปฏิบัติส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี ในภาพรวมแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน

ผลการจัดกลุ่มสนทนา

จากประเด็นการจัดกลุ่มสนทนา เกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านในสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี สรุปได้ดังนี้

1. ด้านกระบวนการเรียนการสอน

ควรจัดกิจกรรมในการส่งเสริมการอ่านให้กับเด็กมีการเรียนรู้ครบทั้ง 8 กลุ่มสาระ มีการปรับปรุงกิจกรรมให้น่าสนใจอยู่เสมอเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน ของโรงเรียนในการเข้าร่วมกิจกรรม ส่งเสริมสนับสนุนการประกวดนักเรียน ครู ผู้บริหาร และโรงเรียน ในทุกระดับ

2. ด้านผู้บริหารสถานศึกษา

ผู้บริหารควรกระตุ้นส่งเสริม ให้ครู และบุคลากรกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านไว้เป็นส่วนหนึ่งในการจัดการเรียนการสอน และพัฒนากิจกรรมอย่างต่อเนื่อง ติดตามผลสัมฤทธิ์

3. ด้านสภาพแวดล้อม

การจัดสภาพแวดล้อมในการอ่าน ให้มีหนังสือดีๆ เปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดสำหรับการอ่าน ครูและเด็ก ควรแสดงหนังสือต่างๆที่จะให้เด็กทราบและสนใจติดตามว่าหนังสือดี

4. ด้านทรัพยากรและแหล่งเงินทุน

องค์กรที่มีหน้าที่รับผิดชอบการบริหารจัดการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาควร ใช้งบประมาณ ส่งเสริม สนับสนุน การสร้างเครือข่ายภาคีร่วมจัดงาน ร่วมพัฒนากิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ส่งเสริม สนับสนุน

5. ด้านความสัมพันธ์กับชุมชนและองค์กรเอกชน

ควรประชาสัมพันธ์การดำเนินงานกิจกรรมรักการอ่านให้ต่อเนื่องและครอบคลุม ถึงกลุ่มผู้ปกครอง องค์กรท้องถิ่นให้มีส่วนร่วมในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน การจัดสภาพแวดล้อมในการอ่าน ให้มีหนังสือดีๆ เปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดสำหรับการอ่าน ครูและเด็ก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ด้านกระบวนการเรียนการสอน พบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีการประเมินผลพร้อมทั้งนำผลที่วัดได้มาวิเคราะห์เพื่อทำการปรับปรุงเป็นรายบุคคล เพื่อจะได้ทราบปัญหาพร้อมหาแนวทางแก้ปัญหาโดยตรงของนักเรียนต่อไป

2. ด้านผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ เสริมสร้างภาคีเครือข่ายให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียน

3. ด้านสภาพแวดล้อม พบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ จัดพานักเรียนเยี่ยมชมสถานที่ ที่เหมาะสมกับการกระตุ้นให้รักการอ่าน ดังนั้น ผู้รับผิดชอบโครงการต้องพานักเรียนเยี่ยมชมสถานที่ ที่เหมาะสมกับการกระตุ้นให้รักการอ่าน

4. ด้านทรัพยากรและแหล่งเงินทุน พบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การวางแผนการใช้การจัดหาทรัพยากรที่สนับสนุน การอ่าน ดังนั้นทางโรงเรียนต้องสร้างความตระหนักให้ ชุมชนได้มีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย นโยบาย

5. ด้านความสัมพันธ์กับชุมชนและองค์กรเอกชน พบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ให้ความร่วมมือในการจัดสร้างห้องสมุดชุมชน ดังนั้นเพื่อที่เอื้อต่อการเรียนรู้และสนับสนุนส่งเสริมให้การดำเนินงานประสบผลสำเร็จจะต้องมีการใช้ทรัพยากรร่วมกัน จะส่งผลให้เกิดห้องสมุดในชุมชน

ข้อเสนอแนะจากการสนทนากลุ่ม

ด้านกระบวนการเรียนการสอน ควรจัดกิจกรรมในการส่งเสริมการอ่านให้กับเด็กมีการเรียนรู้ครบทั้ง 8 กลุ่มสาระ ด้านผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารควรกระตุ้นส่งเสริม ให้ครูบูรณาการกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านไว้เป็นส่วนหนึ่งในการจัดการเรียนการสอน การประชาสัมพันธ์การดำเนินงานกิจกรรมรักการอ่านให้ต่อเนื่อง และครอบคลุมถึงกลุ่มผู้ปกครอง องค์กรท้องถิ่นให้มีส่วนร่วมในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

จากผลการศึกษาการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี มีข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ควรศึกษาสภาพและปัญหาของการดำเนินโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี

2. ควรมีการศึกษาถึงผลของการดำเนินโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี ที่มีผลต่อผู้เรียน และผู้ปกครอง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหรือปรับปรุงรูปแบบการดำเนินโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านในสถานศึกษาต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลงได้ด้วยดี ด้วยความอนุเคราะห์ ความเมตตาจาก ดร.ภูวดล จุลสุคนธ์ ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ และดร.เฉลิมชัย หาญกล้า กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ที่ให้คำปรึกษา แนะนำ ข้อคิดเห็น และให้กำลังใจในการจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นอย่างดี

ขอขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพชรสุดา เพชรใส คณบดีคณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ดร.เฉลิมชัย หาญกล้า รองคณบดีฝ่ายบริหาร คณะครุศาสตร์ ดร.อภิสิทธิ์ ภาชนะวรรณ ดร.เนติ เฉลยวาเรศ ดร.ภูวตล จุลสุคนธ์ อาจารย์ประจำ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ที่กรุณาตรวจแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณ นายสิงหา ชื่อสัตย์ รองผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 นางสาวลัดดา แต่งหอม ศึกษาานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 และนางพิษณุลักษณ์ บุญทวี ครูโรงเรียนบ้านหนองหมาก ที่กรุณาให้คำแนะนำตรวจสอบผลการวิเคราะห์ข้อมูล พร้อมข้อเสนอแนะ และกรุณาตรวจสอบความสมบูรณ์ของรูปแบบในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้

ขอขอบคุณ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู ของการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี ที่ให้ความร่วมมืออย่างดียิ่งในการตอบแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้รับกำลังใจจาก คุณพ่อสนอง คุณแม่กุรา เชิญกลาง และคุณสุรศักดิ์ บุญทวี ตลอดจนเพื่อนครู โรงเรียนบ้านหนองหมาก จนภารกิจการจัดทำวิทยานิพนธ์สำเร็จ

คุณค่าและคุณประโยชน์ใด ๆ ที่เกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอบเป็นเครื่องบูชาแด่คณะครู อาจารย์ที่อบรมสั่งสอนผู้วิจัยมาตั้งแต่เยาว์วัย บิดา มารดาและผู้มีพระคุณทุกท่าน

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542. กรุงเทพฯ:องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กานต์มณี ศักดิ์เจริญ. (2546). กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. (2542). หนังสือสำหรับเด็ก. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ไพพรรณ อินทนิล. (2546). การส่งเสริมการอ่าน. กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- แน่นมาส ขวลิต. (2544). แนวทางการส่งเสริมการอ่าน (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม). กรุงเทพฯ: บรรณกิจ
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ: นานมีบุคคัพบลีเคชั่นส์.
- ศรีรัตน์ เจริญจันทร์. (2542). การอ่านและการสร้างนิสัยรักการอ่าน กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สุรวิทย์ ศิริโคคาภิรมย์. (2553). วิทยาการวิจัย. ลพบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี. (2557). สรุปข้อมูลพื้นฐานสารสนเทศ. สืบค้น มิถุนายน 10, 2557, จาก <http://saraburii.go.th/school/aoc>.
- Jones, J. J., et al. (1969). Secondary school administration. New York: McGraw –Hill.
- Kaiser. S.M. (2003). Mapping the Learning Organization : Exploring a Model of Organizational Learning. Ph.D. Dissertation, Louisiana State University. U.S.A.
- Laschinger, H. K. S., Wong, C., McMabon, L., & Kaufmann, C. (1999). Leader behavior impact on staff nurse empowerment, job tension, and work effectiveness. Journal of nursing administration, 29(5), 28–39.
- Sergiovanni, T.J. et al. (1999). Education governance and administration. New York: Prentice-Hall.

Smith, Carl B., & Harris, Larry A. (1976). Reading instruction: diagnostic teaching in the classroom. New York: Prentice-Hall.